

ΛΟΓΙΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

Υπάρχουν ρήματα στη γλώσσα μας που στον Αόριστο παρουσιάζουν κάποια ιδιομορφία, επειδή κλίνονται όπως τα αρχαία ελληνικά ρήματα.

Τα ρήματα αυτά είναι κατά κανόνα σύνθετα,

με α' συνθετικό πρόθεση (ανά, από, εκ, εν, επί, παρά, συν, κλπ.)

και β' συνθετικό αρχαιοελληνικά ρήματα όπως τα: **άγω** (= οδηγώ, φέρνω), **βαίνω** (= βαδίζω, πορεύομαι), **δεικνύω-δείκνυμι** (=δείχνω, φανερώνω), **λαμβάνω** (= παίρνω, πιάνω).

Λόγω της αρχαίας κλίσης τους, ο Αόριστος στην νέα ελληνική γλώσσα χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στο γ' πρόσωπο (ενικού και πληθυντικού).

Μερικά τέτοια ρήματα είναι τα παρακάτω:

► **συμβαίνω, αποβαίνω, επεμβαίνω**, κλπ.

(*συν ή από ή επί + βαίνω [αόριστος στα αρχαία ελληνικά: έβην]*)

Το γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται:

συνέβη - συνέβησαν, απέβη - απέβησαν, επενέβη - επενέβησαν, κλπ.

► **εισάγω, αποδεικνύω, συλλαμβάνω**, κλπ.

• εισάγομαι (*εις + άγομαι [παθητικός αόριστος στα αρχαία ελληνικά : ήχθη]*)

Στο γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται: **εισήχθη - εισήχθησαν**.

• αποδεικνύομαι (*από + δεικνύομαι [παθητικός αόριστος στα αρχαία ελληνικά : εδείχθη]*)

Στο γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται: **απεδείχθη - απεδείχθησαν**.

• συλλαμβάνομαι (*συν + λαμβάνομαι [παθητικός αόριστος στα αρχαία ελληνικά : ελήφθη]*)

Στο γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται: **συνελήφθη - συνελήφθησαν**

Άλλα ρήματα που σχηματίζονται με λόγια κλίση είναι τα:

υφίσταμαι → **υπέστη - υπέστησαν**, επιτίθεμαι → **επετέθη - επετέθησαν**,

αφίεμαι → **αφέθη - αφέθησαν**, επιβάλλομαι → **επεβλήθη - επεβλήθησαν**,

στέλλομαι → **εστάλη - εστάλησαν**, συντριβομαι → **συνετρίβη - συνετρίβησαν**,

καθίσταμαι → **κατέστη - κατέστησαν**

κλπ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

(*Από δελτίο ειδήσεων*)

Μικρό ιδιωτικό αεροπλάνο **συνετρίβη** σε χαράδρα της Πίνδου. Το δυστύχημα **συνέβη** χθες το απόγευμα. Στην περιοχή **μετέβησαν** αμέσως κλιμάκια των Ειδικών Δυνάμεων, όμως δεν **κατέστη** δυνατόν να κατέβουν στον τόπο της τραγωδίας λόγω του δύσβατου του εδάφους. Έτσι, μέχρι στιγμής, οι έρευνες για τον εντοπισμό των θυμάτων **απέβησαν** άκαρπες. Το βουνό **απεδείχθη** για άλλη μια φορά επικίνδυνο για τα μικρά αεροπλάνα.

ΑΣΚΗΣΗ

Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων βάζοντας το κατάλληλο ρήμα από την παρένθεση στον σωστό τύπο του αορίστου:

(συντρίβομαι, καταλαμβάνομαι, μεταβαίνω, συμβαίνω, αντιλαμβάνομαι, επεμβαίνω, υφίσταμαι, προσάγομαι, απαγόμαι, καθίσταμαι, στέλνομαι, εισάγομαι, παρεμβαίνω, αποβαίνω)

- Οι συλληφθέντες στην Ασφάλεια και στην συνέχεια οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα.
- Ο πύραυλος χτυπήθηκε από την Γη και στον αέρα.
- Όταν στέλνουμε μήνυμα μέσω του κινητού τηλεφώνου, εμφανίζεται στην οθόνη η ένδειξη «Μήνυμα
- Το τροχαίο μοιραίο για τον οδηγό του αυτοκινήτου, που δεν έγκαιρα τον κίνδυνο.
- Έμαθα πως του κάτι άσχημο.
- Ο πατέρας από πανικό μόλις έμαθε πως τα μέλη της οικογένειάς του από κακοποιούς.
- Τα προϊόντα που από την διπλανή χώρα ήταν αλλοιωμένα.
- Από την μεγάλη συγκίνηση καρδιακή προσβολή.
..... αδύνατον να τον μεταπείσω.
- Ο πρωθυπουργός στην Θεσσαλονίκη για τα εγκαίνια της Έκθεσης.
- Όταν τα παιδιά άρχισαν να μαλώνουν έντονα, οι μεγάλοι για να τα ηρεμήσουν.
- Η αστυνομία και διέλυσε βίαια τους διαδηλωτές, κάνοντας παράνομη χρήση χημικών.